

DECIZIE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole
Betonate”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto”, Societatea pe Acțiuni „Alet” împotriva lui
Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole
Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni
„Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe
Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor
privind organizarea, evidența, funcționarea, documentelor contabile precum și altor
documente ce aparțin altor întreprinderi, încasarea prejudiciului material și **cererea
intervenientului principal** Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” împotriva lui
Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole
Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată
„Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la
obligarea restituirii documentelor contabile,

împotriva încheierii din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin s-a restituit
apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” ca depus în
afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2013, Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri
Auto” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva
lui Alexei Dolganiuc cu privire la obligarea restituirii documentelor privind
organizarea, evidența, funcționarea precum și documentele contabile ale SA „IPDA”
și ale întreprinderilor care dețineau astfel de documente în încăperile închiriate din
imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A și încasarea cheltuielilor de
judecată.

Prin încheierea protocolară din 28 iulie 2014 a Judecătoriei Buiucani, mun.

Chișinău s-a admis demersul Societății pe Acțiuni „IPDA”, reprezentată de avocatul Doina Verejan și s-au atras în proces în calitate de intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co și Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”.

Prin hotărârea din 22 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „IPDA”.

Prin decizia din 09 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău au fost admise apelurile declarate Societatea pe Acțiuni „IPDA” și Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, s-a casat hotărârea din 22 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu trimiterea cauzei pentru rejudecare la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, în alt complet de judecată.

La 07 octombrie 2016, Societatea pe Acțiuni „IPDA” a depus cerere de concretizare a acțiunii împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” cu privire la obligarea restituirii documentelor privind organizarea, evidența, funcționarea precum și documentele contabile ale Societății pe Acțiuni „IPDA” și ale întreprinderilor care dețineau astfel de documente în încăperile închiriate din imobilul amplasat în mun. Chișinău, str. Bucuriei, 12A.

La 18 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” a solicitat atragerea sa în proces în calitate de intervenient principal și a solicitat obligarea lui Alexei Dolganiuc să restituie documentele contabile și actele de constituire a societății.

Prin încheierea din 06 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost atrasă în proces Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” în calitate de intervenient principal.

La 16 ianuarie 2017, Societatea pe Acțiuni „Alet” a depus cerere de atragerea sa în proces în calitate de coreclamant, solicitând admiterea cererii de chemare în judecată și încasarea de la Alexei Dolganiuc a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei.

Prin încheierea din 14 martie 2017 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a atras în proces Societatea pe Acțiuni „Alet” în calitate de coreclamant.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-au respins ca neîntemeiate, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „IPDA” și Societatea pe Acțiuni „Alet” și cererea intervenientului principal SRL „Plastan”.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe din 27 aprilie 2018 Societatea pe Acțiuni „IPDA”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co, Societatea pe Acțiuni „Alet” au contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 07 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni „IPDA”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co, Societatea pe Acțiuni „Alet”, fiindu-le acordat un termen până la 07 iulie 2018 inclusiv, pentru depunerea apelurilor

motivate și a dovezilor de achitare a taxei de stat. S-a explicat că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererile de apel vor fi restituite fără examinare.

La 18 decembrie 2018, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare a depus apel, solicitând scutirea de la achitarea taxei de stat și casarea hotărârii, cu emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 decembrie 2018, a depus apel, solicitând repunerea în termenul legal de depunere a apelului, scutirea de la achitarea taxei de stat și casarea hotărârii, cu emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Plastan” de repunere în termen de declarare a apelului, s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

S-a restituit apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

La 15 ianuarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu repunerea pe rol a cererii de apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, mun. Buiucani.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare și s-a menținut încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 13 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei la rejudecare și repunerea în termen a cererii de apel.

Prin decizia din 17 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” și s-a menținut încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 26 iunie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” a declarat apel împotriva hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 3 septembrie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” a declarat recurs împotriva încheierii din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea cauzei în instanța de apel, pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului recurentul a invocat că, concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel este contrară cadrului legal aplicabil speței și contravine prevederilor art. 6 al Convenție.

Prin restituirea cererii de apel instanța a îngrădit accesul al justiției la apelantului. La sediul întreprinderii nu a parvenit nici o copie a hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din care motiv a fost în imposibilitatea de a contestat hotărârea în termen de 30 de zile de la pronunțare.

Cu hotărârea Judecătorie Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2018 a făcut cunoștință abia la 26 iunie 2019 prin intermediul saitului oficial al judecătoriei.

Recurentul a susținut că prin soluția instanței de apel, a avut loc o încălcare a art.20 din Constituție, art.5 din Codul de procedură civilă, art. 6 & 1 al Convenției. prin restituirea cererii de apel au fost încălcate prevederile art. 6 din Convenție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 26 iunie 2019.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul nu a indicat o dată exactă a când a făcut cunoștință cu încheierea instanței de apel, dar a menționat că se încadrează în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Cererea de recurs a fost declarată la 3 septembrie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

La 11 septembrie 2019, instanța de recurs a expediat intimațiilor copia recursului, plicul fiind returnat cu mențiunea nereclamat (f. d. 81 Vol. IV).

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 27 aprilie 2018.

La pronunțarea dispozitivului reprezentantul intervenientului accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” nu a fost prezent.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța a expediat recurentului dispozitivul hotărârii judecătorești, prin intermediul oficiului poștal, la 27 aprilie 2018 (f.d. 119 A Vol. III)

În temeiul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Așadar, legea procesul civilă prevede un termen special de declarare a apelului.

Colegiul menționează că apelantul declarând cerere de apel la 26 iunie 2019, a declarat-o în afara termenului legal.

Așa cum stipulează art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, termenul legal de declare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 aprilie 2018 pentru apelant a început să curgă din data de 28 aprilie 2018 până la 28 mai 2018 termen limită.

Art. 113 din Codul de procedură civilă statuează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 362 alin. (3) Cod de procedură civilă repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Prin urmare, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” declarând apel în afara termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, urma să solicite instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului, odată cu celelalte solicitări.

Or, instituția repunerii în termen este condiționată de formularea unei cereri în acest sens, de către partea interesată, întrucât nu există o dispoziție legală expresă, care să abiliteze instanța de judecată să se pronunțe din oficiu.

Așadar, cum în cauză apelantul nu a respectat dispozițiile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă și nu a prezentat probe prin care să dovedească faptul că a fost împiedicat printr-o împrejurare mai presus de voința sa să declare apel în termen, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel, deoarece, apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii și nu a solicitat repunerea în termen.

Soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” declarând apel la 26 iunie 2019, adică peste 1 an și două luni urmau să solicite și repunere în termenul de declarare a apelului, dat fiind faptul că apelul a fost declarat cu depășirea termenului de 30 de zile, termen prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că termenul de atac urmează a fi calculat din data de 26 iunie 2019, dată la care a făcut cunoștință cu hotărârea prin intermediul saitului oficial al judecătoriei.

Normele consacrate la art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă reglementează că sancțiunile procedurale vizează inclusiv și decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură.

Astfel, din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenul legal imperativ prevăzut de lege, intervine decăderea.

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

În cauza *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51-52, Curtea a menționat că dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție.

În situația dată, apelantul a omis termenul de declarare a apelului, însă cerere de repunere în termenul exercitării căii de atac, nu a formulat.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

În speță, soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Având în vedere cele expuse, încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate” și de a menține încheierea.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”.

Se menține încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Institutul pentru Proiectări Drumuri Auto”, Societatea pe Acțiuni „Alet” împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor privind organizarea, evidența, funcționarea, documentelor contabile precum și altor documente ce aparțin altor întreprinderi, încasarea prejudiciului material și **cererea intervenientului principal** Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan” împotriva lui Alexei Dolganiuc, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate & Co”, Societatea pe Acțiuni „Alet”, Societatea cu Răspundere Limitată „Plastan”, Societatea pe Acțiuni „Izotermocom”, Societatea cu Răspundere Limitată „Articole Betonate”, Societatea pe Acțiuni „Semnal” în proces de lichidare cu privire la obligarea restituirii documentelor contabile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari